

ЕЗИЧЕСКОТО И СИМВОЛИЧНОТО В ОБИЧАЯ „ЕНЬОВА БУЛЯ”

Маргарита Борисова

гр. Сливен

Всеки обичай представлява набор от знаци, които се причисляват към дадена система. Тя може да се разглежда като колективна памет, а множеството кодове за нейното разбиране като различни образи, организирани в зависимост от различните знакови системи, използващи се в обществото за съхраняване и предаване на целия континуум информация. Овлабяването (индивидуално или колективно) на кода означава овлабяване на самата знакова система.

Предмет на тезисите е езическото и символичното в обичая „Еньова буля”.

В началото се представя тезата за това, че обичаят носи езическите елементи на празника „Еньовден”, с когото е най-тясно свързан. Подкрепящи това разбиране са твърденията:

1. Обичаят е посветен на култа към Слънцето.
2. „Еньова буля” носи в себе си следи от култа към нимфите.
3. Празнува се от жени (момичета).

Втората част на работата представя разсъждения на автора относно семантиката на обичая. Тя представлява сложен механизъм, в който са преплетени множество символи. Всички символи са свързани с основната цел на „Еньовата буля” – осигуряване на плодородието и продължителността на живота. Последователно са анализирани следните символи:

- основната фигура „Еньова буля” – нейното облекло и действия;
- осезаемото присъствие на чилата 3, 4, 5;
- ролята на източната посока;
- пътят на шествието;

Представени са четири схеми, доказващи делението на групата на 2 към 3, т.е. на числото *hieras gamos* – като брачно съчетание между женското четно 2 и мъжкото нечетно 3. Същевременно е посочено, че съотношението 2 : 3 е известно още от древността като Божествена закономерност и е наречено „златно сечение”.